

Introductie expositie van Jan Doms 'Mallorca Moonshine' in Luycks Gallery.

Beste genodigden, Beste Ingrid en Beste Jan.

Aan mij de eer om de expositie van Jan Doms te openen met de titel Mallorca Moonshine.

De aanleiding van deze expositie is een reis die Jan Doms in de lente van dit jaar maakte naar het eiland Palma de Mallorca. Jan was uitgenodigd om een kunstwerk te maken op een hele bijzondere plek, het Fundacio Pilar i Joan Miró, een gebouw van de architect Rafael Moneo. Te midden van architectuur en kunst, een plek waar Jan zich uitstekend thuis voelt, maakte hij samen met de Bulgaarse architecte Olga Doreva een uiterst subtiele, schijnbaar eenvoudige sculptuur van glazen platen; drie driehoeken die worden omsloten door een grote driehoek. Als onderdeel van deze expositie wordt een film getoond over de totstandkoming van deze glassculptuur. Het is geen eenvoudige opgave om aan het aanwezige samenspel van deze twee Spaanse reuzen Moneo en Miró, iets met betekenis toe te voegen, Jan slaagt hier wonderwel in.

Tijdens dit project liet Jan Doms zich door het eiland Mallorca betoveren. De overige nakomelingen en bijproducten van deze affaire worden hier vanaf vandaag getoond; landschappen, olijfbomen, cactussen, vlinders. Jan deed daarbij een poging om het eiland te vatten in een tiental foto's.

Maar dan dat ene werk, de uitnodiging en de titel, die doen toch vermoeden dat er hier meer aan de hand is. De expositie is weliswaar verpakt als een intense lenteliefde, maar dit is slechts een afleidingsmanoeuvre. Jan attendeert ons op een belangrijk moment in zijn bestaan. De Moonshine, die Jan zijn hele leven heeft achtervolgd, is waar het vandaag om draait. Jan staat aan de vooravond van een nieuwe fase in zijn artistieke carrière, de derde helft, zoals hij zelf zegt.

De eerste helft is van je 25ste tot je 40ste, de periode van het veelbelovend zijn, de belofte. In de tweede helft, van je 40ste tot je 65ste wordt deze belofte, als het goed is, bestendigd. De derde helft die nu staat te beginnen, is de helft van het zegevieren, het oogsten. En dan is ook deze driehoek rond.

Met het werk 'The artist as a young man, moonwise' dat schijnbaar onschuldig, als een paard van Troje, deze expositieruimte is binnengerold maakt Jan, middels een monologue intérieure de rekening op van zijn leven.

Jan en de Maan hebben een fascinatie voor elkaar.

Ze lijken zelfs een beetje op elkaar, als je de uitnodiging bekijkt.

De maan heeft Jan altijd gevolgd.

Jan heeft de maan altijd gevolgd.

Nu staan ze tegenover elkaar.

In het maanlicht blikt Jan terug op zijn carrière en stelt zichzelf een aantal essentiële vragen.

Over zijn eigen werk heeft hij weinig twijfels.

Hij komt echter wel tot de conclusie dat hij nog steeds niet weet wie hij is,

en nog steeds niet weet wat hij wil worden; een kunstenaar, een architect, een ingenieur?

De derde helft zal ons hierin niet meer duidelijkheid verschaffen.

De maan begrijpt het uiteraard precies.

Jan heeft het antwoord zelf ook al gegeven.

Het zijn namelijk de kleine driehoeken in de grote driehoek.

Jan heeft een bijzondere band opgebouwd met deze galerie waar hij sinds '88 met regelmaat exposeert. Twee belangrijke werken uit het oeuvre van Jan hebben hier min of meer permanent hun bestemming gevonden. De wagon, symbool van beweging, die muurvast zit en de tafel, symbool van het staan, die zweeft.

De tafel, of eigenlijk het meubelmaken, verbond jouw vader vroeger met mijn opa en verbindt ons twee vandaag. Je moedigt mij aan in mijn affaires die ik er naast de architectuur op na houd. Je moedigt met mij een jonge generatie aan, met je werk maar meer nog met je doeltreffende werkwijze van studie, concentratie en ambacht.

De expositie Mallorca Moonshine is wederom een sterk voorbeeld van deze lessen.

Pieter Bedaux - 5 januari 2014